

DL-001-001217

Seat No. _____

B. A. (Sem. II) (CBCS) Examination

April / May – 2015

Sanskrit : Paper - III

(New Course) (Optional Paper)

(Core) (Mahabharatna Niyat Aakhyano)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001217

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના/Instruction :

દરેક પ્રશ્નના જવાબો મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં લખો.

Write every answers in main answerbook.

૧ સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો : ૨૦

1 Select the correct option : 20

(1) ધર્મ, અર્થ, કામ અને મોક્ષએ ચતુર્વિધ પુરુષાર્થનું નિરૂપણ કયાં ગ્રંથમાં થયું છે ?

(A) મહાભારતમાં (B) કાવ્યપ્રકાશમાં

(C) કાવ્યાદર્શમાં (D) કાવ્યાલંકારમાં

(2) 'પાંચમો વેદ' કહીને, વેદનું રહસ્ય, કયા ગ્રંથમાં ગૂંથી લેવાનો પ્રયાસ થયો છે ?

(A) રામાયણ (B) મહાભારત

(C) બ્રહ્મસૂત્ર (D) રઘુવંશ

(3) 'ભારત સંહિતા'માં કેટલા હજાર શ્લોકો છે ?

(A) ૨૦૦૦૦ (B) ૨૨૦૦૦

(C) ૨૪૦૦૦ (D) ૨૬૦૦૦

(4) 'મહાભારત'ના રચયિતા કોણ છે ?

(A) વાલ્મીકિ (B) શ્રીકૃષ્ણ

(C) કાલિદાસ (D) શ્રીકૃષ્ણદ્વૈપાયન વ્યાસ

- (5) મહાભારતમાં કુલ કેટલા પર્વ છે ?
 (A) ૧૪ (B) ૧૬
 (C) ૧૮ (D) ૨૦
- (6) 'રામોપાખ્યાન' શ્રીમહાભારતના કયા પર્વ અંતર્ગત સમાવિષ્ટ છે ?
 (A) આદિપર્વ (B) સભાપર્વ
 (C) વનપર્વ (D) વિરાટપર્વ
- (7) રામ કયાં વંશમાં જન્મ્યા હતા ?
 (A) સૂર્ય (B) ચંદ્ર
 (C) પુલસ્ત્ય (D) વાત્સ્યાયન
- (8) રાવણના પિતાનું નામ શું હતું ?
 (A) બ્રહ્મા (B) પુલસ્ત્ય
 (C) વિશ્રવા (D) તૃણાબિંદુ
- (9) બ્રહ્મદેવ કોના પ્રપિતામહ હતા ?
 (A) રાવણ (B) પુલસ્ત્ય
 (C) વિશ્રવા (D) મેઘનાદ
- (10) દશરથ રાજાને કેટલાં પુત્રો હતા ?
 (A) ત્રણ (B) ચાર
 (C) પાંચ (D) છ
- (11) બ્રહ્મા પાસે – 'મારી મતિ કદી અધર્મમાં જાઓ નહિ' – એવું વરદાન કોણે માંગેલ ?
 (A) રાવણે (B) કુંભકર્ણે
 (C) વિભીષણે (D) વૈશ્રવણે
- (12) ભરત કયા ગામમાં રહીને શાસન કરતા હતા ?
 (A) નંદીગ્રામ (B) દ્વારકા
 (C) મથુરા (D) વૃંદાવન
- (13) મારીચ રાવણનો _____ હતો.
 (A) પ્રધાન (B) શત્રુ
 (C) ભાઈ (D) પુત્ર

- (14) મંથરા કોણ હતી ?
 (A) રાજકન્યા (B) અપ્સરા
 (C) રાણી (D) દુંદુભી ગંધર્વી
- (15) મારીચે માયાવી કેવું રૂપ ધારણ કર્યું ?
 (A) મૃગ (B) હાથી
 (C) સસલા (D) વાનર
- (16) રામે જનસ્થાનમાં રહેતા કેટલા રાક્ષસોને મારી નાખ્યા ?
 (A) ચૌદ હજાર (B) એક હજાર
 (C) બે હજાર (D) ત્રણ હજાર
- (17) કપાઈ ગયેલાં નાક અને ઓઠવાળી શૂર્પણખા ક્યાં ગઈ ?
 (A) સ્વર્ગમાં (B) લંકામાં
 (C) અંતરિક્ષમાં (D) પાતાળમાં
- (18) સીતાનું અપહરણ કરવા રાવણે શેનું રૂપ લીધું ?
 (A) યતિ (B) સિંહ
 (C) મૃગ (D) વાનર
- (19) 'કુકુત્સ્યવંશજ' તરીકે કોણ પ્રખ્યાત થયા ?
 (A) રાવણ (B) રામ
 (C) કુબેર (D) કુંભકર્ણ
- (20) અશોકવાટિકામાં સીતાને સાંત્વન આપનાર રાક્ષસી કોણ હતી ?
 (A) ત્રિજટા (B) એકજટા
 (C) હરિજટા (D) શૂર્પણખા

૨ મહાભારતનું મહાકાવ્ય તરીકે મૂલ્યાંકન કરો. ૧૦

૨ Evaluate 'મહાભારત' as an epic. 10

અથવા/OR

૨ મહાભારતકાલીન સમાજ અને સંસ્કૃતિ પર નોંધ લખો. ૧૦

૨ Write a detailed not on the contemporary society and civilization of 'મહાભારત'. 10

- ३ रावण - सीता संवाद पर नोंध लखो. १०
- 3 Write a not on “रावणसीतासंवादः”. 10
- अथवा/OR**
- ३ रामनुं चरित्रचित्रण करो. १०
- 3 Discuss the character sketch of Ram. 10
- ४ नीचेनाभांथी कोई पण चार श्लोकोनुं आवश्यक विवरण साथे भाषांतर करो : १६
- 4 Translate any **four** of the following verses giving explanatory 16
note where necessary :
- (१) पुष्पोत्कटायां जज्ञाते द्वौ पुत्रौ राक्षसेश्वरौ ।
कुम्भकर्णदशग्रीवौ बलेनाप्रतिमौ भुवि ॥
- (२) प्राप्तमप्रतिमं दुःखं रामेण भरतर्षभ ।
रक्षसा जानकी तस्य हता भार्या बलीयसा ॥
- (३) मन्ये कालश्च भगवान् दैवं च विधिनिर्मितम् ।
भवितव्यं च भूतानां यस्य नास्ति व्यतिक्रमः ॥
- (४) सखा दशरथस्यऽऽसीञ्जटायुररुणात्मजः ।
गृध्रराजो महावीरः संपातिर्यस्यसोदरः ॥
- (५) ततः क्रुद्धो दशग्रीवः प्रिये पुत्रे निपातिते ।
निर्ययौ रथमास्थाय हेमरत्न विभूषितम् ॥
- (६) गतासु तासु सर्वासु त्रिजटा नाम राक्षसी ।
सान्त्वयामास वैदेहीं धर्मज्ञा प्रियवादिनी ॥
- ५ नीचेनाभांथी कोई पण बे उपर विवेचनात्मक नोंध लखो : १४
- 5 Write in detail critical notes on any **two** of the following : 14
- (१) लंका नगरीनुं वर्णन
- (1) Description of Lanka city
- (२) महाभारतस्य विकासयात्रा
- (३) रावणस्य चरित्रचित्रणम्
- (४) वेद व्यासनी शैली
- (4) Style of वेदव्यासः.